Läcknö den 2e Februari 1874

Grosshandlanden å Reddaren
H. Herr D. Hummel
Stockholm

Oaktadt 3ne veckors promenad i Läcknös skogar har det dock varit omöjligt att kunna bese mer än hvad min särskilda uppgift derom utvisar, hvadan det ock fattas mycket i det timmerantal som H. säljare uppgifvit. Jag har tillfrågat Konsul Gram om han skulle kunna komma längre tid, men fått till svar att detta är absolut omöjligt; icke tror jag att det är någon risk med att nappa på denna affär oaktadt undersökningarna måste stanna på den punkt som de gjort, utan är min ~~tanke~~ åsigt att å Läcknä Bolags skogar finnes fullt det antal som säljarena uppgifvit, hvarföre ock mitt råd är att H.H. icke ~~böra~~ på några vilkor må låta denna affär gå sig ur händerna utan medan tid är fatta beslut och handling blifva etc. En sak hvilken jag ansett något tvökig är att en ganska stor del af egendomarne ännu icke äro skattelösta, men huruvida någon risk kan förefinnas uti sådant fall, t. ex. emedan att de vid skattelösning icke skulle upplåtas med fri dispositionsrätt öfver skogen detta kunnen Ni sjelfva bättre bedömma; i annat fall vill jag försäkra att affären är god.

Som jag ansåg mig böra visa min uppgift rörande skogarna för Konsul Ygaam har jag icke velat dra så i allo fram sta med mina innersta tankar om skogarnes värde, hvadan jag härmed vill ytterl. nämna något om de största skogarna af de som jag hunnit bese:

Yssjö skatteskog ~~är en egendom som är~~ med den areal-vidd af 4765 geom. tunneland är en egendom som har ett alldeles otroligt värde, ty för det första finnes der inga impedimenter af nämnvärd beskaffenhet, och för det andra är det den vackraste skog som jag någonsin varit i tillfälle att se, bevuxet med, för det mesta furu, finnes der en stor massa Bjelk och mastträd, samt dessutom en timmerskog sådan att maken är bestämdt svår att finna, af ett stort antal träd på Yssjö skog kan huggas 3st 10 alnars långa stockar och ända skall toppstocken bli med 9 a 10 tums toppdiameter härtill kommer och att denna skog har ett mer än vanligt värde genom den utmärkta sort hvaraf den består, ty den är mycket frisk och frodig med en alldeles otrolig vextkraft.

Om Norrby skog med en area af c. 3200 Tunland gäller i allo detsamma med det tillägg att den står ännu tätare ty der är nästan bara ungen skog också har den den fördelen att der blir ännu billigare körning. Storhöjden å Sporsjönaset, Nagasjöfjällen och Måstkullnaset äro också ovanligt vackra skogar dock något gjemnare en de 2ne förenämnda. Seksele skogen är också vacker och af stort värde uti så fall att der finnes mycket grof skog och af utdelis god sort men som förekommer åtskilliga så kallade kalland

ne

beväxta med sämre granskog har jag icke vågat upp=
taga den till högre timmerantal än hvad den särskilda
förteckningen utvisar. På utbygetsskogarna i Ström har
jag af ellag: Mattsson å Storhöjden hvilken
syntes mig vara en särdeles pålitlig man erhallit
följande beskrifning. Reselås & hällens byarskog i
Ströms socken beväxt med för det mesta furu
(vacker men ej stor) ej fullt 1/4 mil medellängd till
flötbart vatten 3:ne flottbara vatten löpa igenom
skogen, allmänna flottleden sträcker sig allt uppå
till skogen. Finnmyrvels byarskog i Ström mest vacker
granskog en dryg fjerdingsväg att köra. Tillingsås
skifte i Ström mest gran ej mycket grof nära 1/2
mil att köra. Långåsbyarskog i Ström mest furu
mycket vacker skog högst 1/4 mil medellängd
att köra! Af denna beskrifning synes att dessa
skogar med sin stora areal måste vara af eik=
ringa värde, med åsigt att man icke riskerar
att beräkna den till 20 träd stocker pr tunnland
i stället för 10 och då hafva vi genast de 2:ne
millionerna fylde. Ett ganska bemärkings=
värdt förhållande är att skogarna i allmän=
het hafva ett så synnerligt fördelaktigt
läge med hänsyn till flottning å framdrifning;
hvisserligen är det sant att Härnings-länerna
äro mycket högt uppdrifna, ty enl. de upplysnin=
gar jag kunnat erhålla så kostar hugg=
ning barkning och framkörning af 10, 11, 12,
tums 12 al. timmer pr väglängd af 1 1/2 fjerdings=
väg bortåt 1.50 kr, men så är ju flottningen
ganska billig. Karl med häst vill ej arbeta här
utan att förtjena omkring 15 kr pr dag.
Något som ni väl också villen hafva reda
på torde vara till hvad pris timmer kan

köpas uppför ådalen, derom har jag erhållit följande upplysningar. Nedanom Sollefteå lörer betalas ett afverkningspris för 9. 10. 11 tums 9 alnars timmer med 3 Kr. Uppe vid Liksele ensam Tjilsiå Ramsele socknar betalas enligt hvad Mag. Mattsson kunde påminna sig för 9 al 9 tums 1.50 Kent för 12 al 12 tums 4 Kr och i proportion för andra dimensioner samma pris för gran och furu. Af Lockmös skogsinspektor kunde jag inga upplysningar erhålla i den vägen det var också en man som eljest tyckte hafva bra litet reda på sig. och i min tanke alldeles olämplig för sin plats, jag frågade honom ett par gånger om timmerpriserna men han uppgaf sig ej minnas priset för de olika dimensionerna äfven frågade jag honom om han mindes huru mycket Lockmös hade fått utstämpla till afverkning på sina nybyggesskogar men detta mindes heller icke, och jag anser att detta borde höra till en sådan befattning som han innehar men det tycktes i stället vara timmerstummare som hade hela bestyret om framdrifningen på sig och som voro vida mera intresserade af att äfven hafva reda på sig. Skogar finnas ännu enl. Mattssons uppgift att köpa, han önskade bara att hapt pengar, äfven af andra har jag hört det samma, dock är det en stor hop som redan såldt. Ett förhållande som jag får nämna om skogarna nedanom Sollefteå är att dessa hälften måste framdrivas till biel fvar, rensningskostnaderna till dessa elfvar för att de skola blifva flöttbara är uppskattad af ingeniör till 27000 Kr vid den ena elfven och 10 000 vid den andre i dessa kostnader komma dock flera af de andra sagmellanar att deltaga emedan de hafva också skogar der. X

x

Ångsågarna vid Laknå

den ena af dessa skallad gamla sågar är byggd med 2ne dubbla och 1 enkel ram jemte en dubbel kanttressa och kapsåg, samt drifves af ett machineri om 40 hästkrafter efter Balinders äldsta construktion, denna sorts sågar äro ju mycket oändamålsenliga jemförda med nyare tidens snabbgående, den enda fördelen hafva dock machinerier efter den gamla constuktionen att de äro mycket solida och starka.

Den andra, nya sågen är byggd med 4o enkla snabbgående ramar en dubbel kanttressa stafverk och 2ne kapsågar efter J & C.t Jensen å Dahls i Norge Construktion samt drifves af ett machineri om 45 häst-krafter, hvad som angår denna såg enligt min mening kan vara att anmärka är att den endast har en kantbänk för 4 ramar hvadan den 4 ramen måste användas för fyrskärning som ju alltid är tidsförlust; för att undvika detta borde en dubbel ~~kant~~tressa till sättas, och ytterligare en dito om efter sågarnes förslag 2ne ramar till kan de tillsättas hvilket dock låter otroligt att med ett machineri om 45 hästkrafter skall kunna drifva 6 ramar 3ne dubbla kanttressor, stafverk och 2e kapsåg.

Hvad huset för denna såg beträffar så är det sådant att icke ens en kantbänk för att undvika fyrskärning vid de ramar som redan finnas kan tillsättas utan att utbygga huset.

Sågarnas ~~löse~~ lösa inventarier befinnas i vanligt godt skick, en förteckning å alla vid platsen befintliga lösa inventarier uppsättas och underskrifves af Förvaltaren bifogas, de åsatta priserna torde äfven vara någorlunda efter hvad dylikt skulle i inköp.

Ångbåtarna

Dessa äro ju gamla, men kunna väl ändå användas i synnerhet den stora tror jag är fullt värd det åsatta priset. Prämarna äro en del nya och en del gamla 4 = förbyggas under vintern.

Platsen Denna anser jag vara något träng och ~~besvärlig~~ obeqväm, men finner icke detta af så synnerlig vigt emedan den genom fyllningar längs stränderna med affall kan utvidgas, äfvenså är det ju ett faktum att Lacknä Kittels kunnat klara sig oaktadt de haft stora lager å platsen. Med [illegible]banans anläggande är åtminstone icke sparat ty sådana löpa längs stranden så långt som Kittels valt behöfligt att utsträcka brädgårde, för min del så jag af den åsigt att lastningen vid sådana brädgårdar som löpa längs stränder bl billigare än ifrån en fyrkantig brädgård.

Timmerförvaringsrum.

Dermed är det mycket litet utrymme äfvenså med plats för timmeruppdragning i fall sågarna skulle drifvas under vintern; en utväg finnes dock äfven för detta på det sätt att brädgården placeras längre utåt stranden och platsen afvan sågen afses för timmeruppdragning, och skulle mera timmer komma att uppköpas och nedflottas än hvad som under året försågas så kan detta förvaras uppe innanför den stora flottningsbolagets timmersorteringsbom, såkallade Mangsgårdsviken.

Arbetarebostäder

Fem stora ganska välbyggda sådana finnas hvaraf 2 = med 2 rumningar den 6te finnes på verkets [illegible] belägit ett stycke ofvanom inspektorens bostad dessutom finnes särskilda bostäder för sågställare =

maskinist och brädgårdsfacktorer. Bostad för inspecktoren finnes äfven i enlighet med säljarnes uppgift.

Åbyggnaden på nybyggeshemmanen

är på de flesta ställen färdig; hvad åter odlingar beträffar kan jag derom ingenting säga emedan jag ej känner hvad som är föreskrifvet om den samma och icke heller nu varit i tillfälle att se huru mycket som är odladt.

Ytterligare vill jag nämna något om skogarna hvarpå dock alla beror. Lindgren som äfven i Sundsvalls trackter varit med om att syna skog och sedt måhända mycket vackrare skog än hvad vi äro vana att se i vattenbatten trackterna instammer med mig i allt som hvad jag härofvan anfört om de bästa af skogen, samt tror i likhet med mig att å desamma finnes mycket mer än hvad jag vågat uppgifva.

Rannbäck har ensam synat skogarne nedom Sollefteå och är äfven säker om att hvad han uppgifvit är det minsta. Om nu någonting af vigt skulle vara förglömt så skall jag ej. Tillgraf vara redo att uppgifva allt hvad jag känner och vet. Hvad min delacktighet i denna affär beträffar så har jag derom ingenting annat att anföra än: Ack den som hade pengar. Hufvudsaken har varit för mig sedan jag begaf mig på denna resa att kunna göra min plickt och uträtta allt efter bästa förstånd, och skulle i komma att finna Eder belåtna med det sätt på hvilket jag utfört mitt uppdrag så vore detta en stor ersättning för mig. Afvacktande Edert meddelande derom i Sundsvall tecknar jag högacktningsfullt P. A. Swanberg